Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

►**B**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
της 13ης Ιουνίου 2002
για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου

(ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
►**M1**	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1964/2002 της Επιτροπής της 4ης Νοεμβρίου 2002	L 300	3	5.11.2002
►**M2**	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1176/2003 της Επιτροπής της 1ης Ιουλίου 2003	L 164	12	2.7.2003
►**M3**	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 406/2004 της Επιτροπής της 4ης Μαρτίου 2004	L 67	10	5.3.2004

Διορθώνεται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ L 13 της 18.1.2003, σ. 39 (1019/2002)

▼B

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιουνίου 2002

για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 136/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1966, περί δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των λιπαρών ουσιών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1513/2001 [2], και ιδίως το άρθρο 35α,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το ελαιόλαδο έχει κυρίως οργανοληπτικές και θρεπτικές ιδιότητες οι οποίες, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος παραγωγής του, του ανοίγουν μια αγορά σε σχετικά υψηλές τιμές σε σχέση με τις περισσότερες άλλες φυτικές λιπαρές ουσίες. Έχοντας υπόψη αυτή την κατάσταση της αγοράς, πρέπει να προβλεφθούν για το ελαιόλαδο νέοι κανόνες εμπορίας οι οποίοι περιλαμβάνουν κυρίως ειδικούς κανόνες σημάνσεως που θα συμπληρώνουν αυτούς που προβλέπονται από την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη σήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων [3], όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/101/ΕΚ της Επιτροπής [4], και ειδικότερα τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 2.

(2) Για να διασφαλιστεί η αυθεντικότητα των πωλουμένων ελαιολάδων, πρέπει να προβλεφθούν για το λιανικό εμπόριο συσκευασίες μικρού μεγέθους που να διαθέτουν κατάλληλο σύστημα κλεισίματος. Εντούτοις, είναι σκόπιμο να μπορούν τα κράτη μέλη να επιτρέπουν μεγαλύτερη χωρητικότητα για τις συσκευασίες που προορίζονται για συλλογικές εστιάσεις.

(3) Επιπλέον από τις υποχρεωτικές ονομασίες των διαφόρων κατηγοριών ελαιολάδων που προβλέπονται από το άρθρο 35 του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ, πρέπει να ενημερωθεί ο καταναλωτής για τον τύπο ελαιολάδου που του προτείνεται.

(4) Λόγω των γεωργικών συνηθειών ή των τοπικών μεθόδων παραγωγής ή ανάμειξης, τα παρθένα ελαιόλαδα που διατίθενται απευθείας στην αγορά δύνανται να έχουν ιδιότητες και γεύσεις χαρακτηριστικά διαφορετικές, ανάλογα με τη γεωγραφική του καταγωγή. Ως εκ τούτου μπορούν να προκύψουν στην ίδια κατηγορία ελαίου διαφορές τιμών που διαταράσσουν την αγορά. Για τις άλλες κατηγορίες βρώσιμων ελαίων, δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές συνδεδεμένες με την καταγωγή, αλλά η αναφορά της καταγωγής στις συσκευασίες που προορίζονται για τους καταναλωτές θα μπορούσε να τους δώσει την εντύπωση ότι υπάρχουν. Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο, για την αποφυγή των κινδύνων στρέβλωσης της αγοράς του βρώσιμου ελαιολάδου, να θεσπισθούν σε κοινοτικό επίπεδο κανόνες προσδιορισμού της καταγωγής ειδικά για το «εξαιρετικό παρθένο» ελαιόλαδο και για το «παρθένο» ελαιόλαδο που πληρούν συγκεκριμένους όρους.

---

[1] ΕΕ 172 της 30.9.1966, σ. 3025/66.
[2] ΕΕ L 201 της 26.7.2001, σ. 4.
[3] ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.
[4] ΕΕ L 310 της 28.11.2001, σ. 19.

▼B

Πρέπει να προβλεφθεί ένα σύστημα υποχρεωτικού προσδιορισμού της καταγωγής για τις κατηγορίες αυτές ελαιολάδου. Ωστόσο, λόγω της απουσίας συστήματος εντοπισμού και ελέγχων σε όλες τις ποσότητες ελαίου που κυκλοφορούν, δεν είναι δυνατό να τεθεί σε εφαρμογή σήμερα ένα τέτοιο σύστημα και πρέπει να θεσπιστεί ένα προαιρετικό καθεστώς προσδιορισμού της καταγωγής των ελαιολάδων των κατηγοριών «παρθένο» και «εξαιρετικό παρθένο».

(5) Η χρησιμοποίηση υφισταμένων σημάτων, τα οποία περιέχουν γεωγραφικές αναφορές, μπορεί να συνεχιστεί, εφόσον είχαν καταγραφεί επίσημα στο παρελθόν σύμφωνα με την πρώτη οδηγία 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων [1], όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 92/10/ΕΟΚ [2], ή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα [3], όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3288/94 [4].

(6) Ο προσδιορισμός μιας περιφερειακής καταγωγής μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μιας προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) ή μιας προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων [5], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2796/2000 της Επιτροπής [6]. Για να αποφευχθεί η δημιουργία σύγχυσης στους καταναλωτές και, επομένως, για να αποφευχθούν διαταραχές της αγοράς, θα πρέπει να προβλεφθεί για τις ΠΟΠ και τις ΠΓΕ ο προσδιορισμός της καταγωγής σε περιφερειακή κλίμακα. Για τα εισαγόμενα ελαιόλαδα, είναι απαραίτητο να τηρούνται οι διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τη μη προτιμησιακή καταγωγή, οι οποίες προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [7], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2700/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [8].

(7) Στην περίπτωση κατά την οποία ο προσδιορισμός της καταγωγής των παρθένων ελαιολάδων αναφέρεται στην Κοινότητα ή σε ένα κράτος μέλος, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι χρησιμοποιούμενες ελιές, αλλά και οι πρακτικές και οι τεχνικές έκθλιψης επηρεάζουν την ποιότητά του και τη γεύση του. Ο προσδιορισμός της καταγωγής πρέπει επομένως να αφορά τη γεωγραφική περιοχή στην οποία παρήχθησαν τα έλαια, το οποίο γενικά αντιστοιχεί στην περιοχή όπου τα ελαιόλαδα εξάγονται από τις ελιές. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις ο τόπος συγκομιδής των ελιών διαφέρει από τον τόπο εξαγωγής του ελαίου και πρέπει να αναφέρεται η πληροφορία αυτή στις συσκευασίες ή στις ετικέτες των εν λόγω συσκευασιών, για να μην παραπλανάται ο καταναλωτής και για να μην διαταράσσεται η αγορά των ελαιολάδων.

(8) Στο επίπεδο της Κοινότητας ή των κρατών μελών, μεγάλο μέρος των παρθένων ελαιολάδων που διατίθενται στο

---

[1] ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ. 1.
[2] ΕΕ L 6 της 11.1.1992, σ. 35.
[3] ΕΕ L 11 της 14.1.1994, σ. 1.
[4] ΕΕ L 349 της 31.12.1994, σ. 83.
[5] ΕΕ L 208 της 24.7.1992, σ. 1.
[6] ΕΕ L 324 της 21.12.2000, σ. 26.
[7] ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1.
[8] ΕΕ L 311 της 12.12.2000, σ. 17.

▼B

εμπόριο αποτελούνται από μείγματα ελαιολάδων, που διατηρούν σταθερή ποιότητα και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά ανάλογα των προσδοκιών της αγοράς. Η δυνατότητα χαρακτηρισμού του παρθένου ελαιολάδου για τις εν λόγω περιοχές εξασφαλίζεται, παρά, ή ορισμένες φορές χάρη, στην προσθήκη μικρής αναλογίας ελαιολάδου που προέρχεται από άλλη περιοχή. Επομένως, για να παρασχεθεί η δυνατότητα τακτικού εφοδιασμού της αγοράς σύμφωνα με τις παραδοσιακές ροές συναλλαγών και λαμβανομένης υπόψη της εναλλαγής του μεγέθους της ελαιοκομικής παραγωγής, πρέπει να διατηρηθεί ο προσδιορισμός της καταγωγής μνημονεύοντας την Κοινότητα ή ένα κράτος μέλος, εφόσον το προϊόν είναι μείγμα που περιέχει μικρό ποσοστό ελαιολάδου άλλων περιοχών. Εντούτοις, στην περίπτωση αυτή, ο καταναλωτής πρέπει να ενημερώνεται ότι το σύνολο των προϊόντων δεν προέρχεται από την περιοχή που αποτελεί το αντικείμενο του προσδιορισμού της καταγωγής.

(9) Σύμφωνα με την οδηγία 2000/13/ΕΚ, οι ενδείξεις οι οποίες αναγράφονται στην ετικέτα δεν πρέπει να είναι φύσεως ώστε να μπορούν να προκαλέσουν πλάνη στον αγοραστή, ιδίως όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του εν λόγω ελαίου ή αποδίδοντας στο έλαιο αυτό ιδιότητες που δεν έχει ή ακόμη συνιστώντας ως ειδικά χαρακτηριστικά γενικές ιδιότητες που έχουν τα περισσότερα έλαια. Επιπλέον, ορισμένες προαιρετικές ενδείξεις, που αναφέρονται στο ελαιόλαδο και συνήθως χρησιμοποιούνται, πρέπει να εναρμονιστούν ώστε να είναι δυνατόν να οριστούν επακριβώς και να ελεγχθεί η ακρίβειά τους. Έτσι οι έννοιες «πίεση εν ψυχρώ» ή «εξαγωγή εν ψυχρώ» πρέπει να αντιστοιχούν σε τεχνικά καθορισμένο παραδοσιακό τρόπο παραγωγής. Τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενικά αποτελέσματα. Η οξύτητα που αναγράφεται ξεχωριστά οδηγεί εσφαλμένα σε απόλυτη κλίμακα ποιότητας που είναι απατηλή για τον καταναλωτή, διότι το κριτήριο αυτό αντιστοιχεί σε ποιοτική αξία μόνον όταν συσχετίζεται με άλλα χαρακτηριστικά του εν λόγω ελαιολάδου. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τον πολλαπλασιασμό ορισμένων ενδείξεων και την οικονομική τους σημασία πρέπει, προκειμένου να διευκρινισθεί η αγορά του ελαιολάδου, να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια για τη χρήση τους.

(10) Πρέπει να αποφευχθεί τρόφιμα που περιέχουν ελαιόλαδο να εκμεταλλεύονται τον καταναλωτή προβάλλοντας τη φήμη του ελαιολάδου, χωρίς να παρουσιάζουν την πραγματική σύνθεση του προϊόντος. Κατά συνέπεια, πρέπει να εμφαίνεται σαφώς στις ετικέτες το ποσοστό ελαίου, καθώς και ορισμένες ενδείξεις για τα προϊόντα που αποτελούνται αποκλειστικά από μείγμα φυτικών ελαίων. Εξάλλου, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικές διατάξεις που προβλέπονται από ορισμένους ειδικούς κανονισμούς για τα προϊόντα σε ελαιόλαδο.

(11) Οι ονομασίες των κατηγοριών ελαιολάδου αντιστοιχούν σε φυσικοχημικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαίων καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 796/2002 [2]. Οι άλλες ενδείξεις που αναγράφονται στην ετικέτα πρέπει να στηρίζονται από αντικειμενικά στοιχεία, για να αποφευχθούν κίνδυνοι καταχρήσεων εις

[1] ΕΕ L 248 της 5.9.1991, σ. 1.
[2] ΕΕ L 128 της 15.5.2002, σ. 8.

▼B

βάρος του καταναλωτού και εκτροπών του ανταγωνισμού στην αγορά των σχετικών ελαίων.

(12) Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου που έχει καθορισθεί στο άρθρο 35α παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν, σύμφωνα με τις ενδείξεις που θα αναγράφονται στην ετικέτα, τα αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να προσκομιστούν και τις κυρώσεις που θα επιβληθούν. Τα αποδεικτικά στοιχεία μπορούν να είναι, χωρίς να εξαιρεθεί εκ των προτέρων μία από τις δυνατότητες, πραγματικά γεγονότα, αποτελέσματα αναλύσεων ή αξιόπιστες καταχωρήσεις, διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες.

(13) Δεδομένου ότι οι έλεγχοι των επιχειρήσεων που είναι υπεύθυνες για τη σήμανση πρέπει να πραγματοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο είναι εγκατεστημένες, πρέπει να προβλεφθεί διαδικασία διοικητικής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στα οποία διατίθενται στο εμπόριο τα έλαια.

(14) Για να αξιολογηθεί το σύστημα που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν εκθέσεις όσον αφορά τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν.

(15) Για να υπάρξει μια περίοδος προσαρμογής στις νέες προδιαγραφές και να καθιερωθούν τα απαραίτητα μέσα για την εφαρμογή τους, πρέπει να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2815/98 της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 1998, σχετικά με τα εμπορικά πρότυπα για το ελαιόλαδο [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2152/2001 [2], και να αλλάξει η έναρξη εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(16) Η επιτροπή διαχείρισης λιπαρών ουσιών δεν διατύπωσε γνώμη στην προθεσμία που όρισε ο πρόεδρός της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, ο παρών κανονισμός καθορίζει τις προδιαγραφές εμπορίας σε επίπεδο λιανικού εμπορίου, που είναι ειδικές για τα ελαιόλαδα και τα πυρηνέλαια που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θεωρείται ως «λιανικό εμπόριο» η πώληση, στον τελικό καταναλωτή, ελαίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, που παρουσιάζεται ως έχει ή ενσωματωμένο σε τρόφιμο.

Άρθρο 2

Τα έλαια που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, παρουσιάζονται στον τελικό καταναλωτή προσυσκευασμένα σε συσκευασίες μέγιστης χωρητικότητας πέντε λίτρων. Οι συσκευασίες αυτές είναι εφοδιασμένες με σύστημα ανοίγματος που καταστρέφεται μετά την πρώτη χρήση του και περιλαμβάνουν ετικέτα σύμφωνη με τα άρθρα 3 έως 6.

Ωστόσο, για τα έλαια που προορίζονται για την κατανάλωση σε εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες ή άλλες παρόμοιες συλλογικές εστιάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν, συναρτήσει του τύπου της σχετικής μονάδας, μέγιστη χωρητικότητα των συσκευασιών ανώτερη των πέντε λίτρων.

[1] ΕΕ L 349 της 24.12.1998, σ. 56.
[2] ΕΕ L 288 της 1.11.2001, σ. 36.

▼B

Άρθρο 3

Στη σήμανση των ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρέπει να περιλαμβάνεται με τρόπο ευκρινή και ανεξίτηλο, εκτός από την ονομασία πωλήσεως σύμφωνα με άρθρο 35 του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΚ, η ακόλουθη πληροφορία για την κατηγορία του ελαίου:

α) για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο:

«ελαιόλαδο ανωτέρας κατηγορίας που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους»·

β) για το παρθένο ελαιόλαδο:

«ελαιόλαδο που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους»·

γ) για το ελαιόλαδο — αποτελούμενο από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα:

«έλαιο που περιέχει αποκλειστικά ελαιόλαδα που έχουν υποστεί επεξεργασία εξευγενισμού και έλαια που έχουν παραχθεί απευθείας από ελιές»·

δ) για το πυρηνέλαιο:

«έλαιο που περιέχει αποκλειστικά έλαια που προέρχονται από επεξεργασία του προϊόντος που ελήφθη μετά την εξαγωγή του ελαιολάδου και έλαια που ελήφθησαν απευθείας από τις ελιές»,

ή

«►C1 έλαιο ◄ που περιέχει αποκλειστικά έλαια που προέρχονται από επεξεργασία πυρήνων ελιάς και ελαίων που παράγονται απευθείας από ελιές».

Άρθρο 4

1. Ο προσδιορισμός της καταγωγής στη σήμανση μπορεί να αναγράφεται μόνο για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και το παρθένο ελαιόλαδο, που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) του παραρτήματος του κανονισμού αριθ. 136/66/ΕΟΚ και με τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, θεωρείται ως «προσδιορισμός της καταγωγής» η ένδειξη ενός γεωγραφικού ονόματος επί της συσκευασίας ή επί της ετικέτας που συνδέεται με αυτό.

2. Ο προσδιορισμός της καταγωγής είναι δυνατός σε περιφερειακό επίπεδο για τα προϊόντα τα οποία απολαμβάνουν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2081/92. Αυτός ο προσδιορισμός διέπεται από τον εν λόγω κανονισμό.

Στις άλλες περιπτώσεις ο προσδιορισμός της καταγωγής συνίσταται στην ένδειξη ενός κράτους μέλους της Κοινότητας ή μιας τρίτης χώρας.

3. Δεν θεωρείται ως προσδιορισμός της καταγωγής που διέπεται από τον παρόντα κανονισμό το όνομα του σήματος ή της επιχείρησης της οποίας η αίτηση καταχώρησης υπεβλήθη το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1998 σύμφωνα με την οδηγία 89/104/ΕΟΚ ή το αργότερο στις 31 Μαΐου 2002 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 40/94.

4. Στην περίπτωση εισαγωγής από τρίτη χώρα, η περιγραφή της καταγωγής καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92.

5. Η περιγραφή της καταγωγής που μνημονεύει κράτος μέλος ή την Κοινότητα, αντιστοιχεί στη γεωγραφική ζώνη στην οποία συγκομίσθηκαν οι ελιές και όπου βρίσκεται το ελαιοτριβείο στο οποίο το εν λόγω έλαιο εξήχθη από τις ελιές.

▼B

Στην περίπτωση που οι ελιές συγκομίστηκαν σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα διαφορετικά από αυτά στα οποία βρίσκεται το ελαιοτριβείο στο οποίο το έλαιο εξήχθη από τις ελιές αυτές, η περιγραφή της καταγωγής περιλαμβάνει την ακόλουθη ένδειξη: «(εξαιρετικό) παρθένο ελαιόλαδο που παρήχθη στην (αναφορά της Κοινότητας ή του συγκεκριμένου κράτους μέλους) από ελιές που συγκομίστηκαν στην (αναφορά της Κοινότητας, του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της χώρας)».

6. Στην περίπτωση μειγμάτων εξαιρετικών παρθένων ελαιολάδων ή παρθένων ελαιολάδων, των οποίων ποσοστό άνω του 75 % προέρχεται, κατά την έννοια της παραγράφου 5 πρώτο εδάφιο, από το ίδιο κράτος μέλος ή από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η υπερισχύουσα καταγωγή δύναται να αναφέρεται, ακολουθούμενη από ένδειξη που αναφέρει το ελάχιστο ποσοστό, μεγαλύτερο ή ίσο του 75 %, το οποίο προέρχεται πραγματικά από την εν λόγω υπερισχύουσα καταγωγή.

Άρθρο 5

Μεταξύ των προαιρετικών ενδείξεων που δύνανται να αναγράφονται στη σήμανση ενός ελαίου που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, πρέπει, όπου εφαρμόζονται, να πληρούν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) η ένδειξη «πρώτη πίεση εν ψυχρώ» μπορεί να αναγράφεται μόνο για τα παρθένα ελαιόλαδα ή τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα που λαμβάνονται σε λιγότερο από 27 ºC κατά την πρώτη μηχανική πίεση του ελαιοπολτού, με παραδοσιακό σύστημα εξαγωγής με υδραυλικά πιεστήρια·

β) η ένδειξη «εξαγωγή εν ψυχρώ» μπορεί να αναγράφεται μόνο για τα παρθένα ελαιόλαδα ή για τα εξαιρετικά παρθένα ελαιόλαδα που λαμβάνονται σε λιγότερους από 27 ºC με διήθηση ή με φυγοκέντρηση του ελαιοπολτού·

γ) οι ενδείξεις των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών μπορούν να αναγράφονται μόνον αν βασίζονται στα αποτελέσματα αναλυτικής μεθόδου, η οποία προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91·

δ) η ένδειξη της οξύτητας ή της ανώτατης οξύτητας μπορεί να αναγράφεται μόνον αν συνοδεύεται από την ένδειξη, με χαρακτήρες του ιδίου μεγέθους και στο ίδιο οπτικό πεδίο, του δείκτη υπεροξειδίων, της περιεκτικότητας σε κηρούς και της απορρόφησης στο υπεριώδες φως, που καθορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91.

Άρθρο 6

1. Αν αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, η παρουσία ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, σε ένα μείγμα ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του εν λόγω μείγματος είναι η ακόλουθη: «Μείγμα φυτικών ελαίων (ή συγκεκριμένα ονόματα των υπόψη φυτικών ελαίων) και ελαιολάδου», ακολουθούμενη αμέσως μετά από την ένδειξη του ποσοστού του ελαιολάδου στο μείγμα.

Μπορεί να αναφέρεται η παρουσία του ελαιολάδου στη σήμανση των μειγμάτων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο με εικόνες ή γραφικές παραστάσεις μόνο στην περίπτωση που το ποσοστό του είναι ανώτερο από 50 %.

2. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που προβλέπονται από ειδικούς κανονισμούς που αφορούν ορισμένα προϊόντα που περιέχουν ελαιόλαδο αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, η παρουσία ελαιολάδου σε ένα τρόφιμο πλην αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του τροφίμου ακολουθείται αμέσως μετά από ένδειξη του ποσοστού ελαιολάδου που προστέθηκε, σε σχέση με το καθαρό ολικό βάρος του τροφίμου.

▼B

Το ποσοστό του ελαιολάδου που προστέθηκε σε σχέση με το καθαρό ολικό βάρος του τροφίμου μπορεί να αντικατασταθεί από το ποσοστό του ελαιολάδου που έχει προστεθεί σε σχέση με το ολικό βάρος των λιπαρών υλών, προσθέτοντας την ένδειξη: «ποσοστό λιπαρών υλών».

3. Στην περίπτωση παρουσίας πυρηνελαίου, οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται, mutatis mutandis, αντικαθιστώντας τη λέξη «ελαιόλαδο» με τη λέξη «πυρηνέλαιο».

Άρθρο 7

Μετά από αίτηση του κράτους μέλους στο οποίο υπάρχει η διεύθυνση του παραγωγού, συσκευαστή ή πωλητή που αναγράφεται στην επισήμανση, ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει τα δικαιολογητικά των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6 με βάση ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) πραγματικά στοιχεία ή στοιχεία που έχουν καθοριστεί επιστημονικώς·

β) αποτελέσματα αναλύσεων ή αυτόματων καταχωρήσεων επί αντιπροσωπευτικών δειγμάτων·

γ) διοικητικές ή λογιστικές πληροφορίες που τηρούνται σύμφωνα με κοινοτικές ή/και εθνικές νομοθεσίες.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δέχεται μια ανοχή μεταξύ, αφενός, των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6 οι οποίες αναγράφονται στη σήμανση και, αφετέρου, των συμπερασμάτων που εξάγονται με βάση τα δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν ή/και τα αποτελέσματα των κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών, λαμβάνοντας υπόψη την ακρίβεια και την επαναληψιμότητα των μεθόδων και την σχετική τεκμηρίωση, καθώς και, ενδεχομένως, την ακρίβεια και την επαναληψιμότητα των κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών που πραγματοποιήθηκαν.

Άρθρο 8

1. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, η οποία ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη καθώς και τους ενδιαφερόμενους οι οποίοι το ζητούν, το όνομα και τη διεύθυνση του ή των οργανισμών στους οποίους έχουν ανατεθεί οι έλεγχοι της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

2. Το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η διεύθυνση του παρασκευαστή, συσκευαστή ή πωλητή που αναγράφεται στη σήμανση, μετά από αίτηση εξακρίβωσης, προβαίνει σε δειγματοληψίες πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της αιτήσεως και εξακριβώνει την ακρίβεια των αμφισβητουμένων ενδείξεων της σήμανσης. Αυτή η αίτηση μπορεί να απευθυνθεί από:

α) τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής·

β) οργάνωση φορέων εγκεκριμένη από το εν λόγω κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/98 του Συμβουλίου [1]·

γ) τον οργανισμό ελέγχου ενός άλλου κράτους μέλους.

3. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 συνοδεύεται από όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι χρήσιμα για τη ζητούμενη εξακρίβωση, και ιδίως από:

α) την ημερομηνία της δειγματοληψίας ή της αγοράς του εν λόγω ελαίου,

β) το ονοματεπώνυμο ή τη εταιρική επωνυμία και τη διεύθυνση της εγκαταστάσεως στην οποία έγινε η δειγματοληψία ή η αγορά του εν λόγω ελαίου,

[1] ΕΕ L 210 της 28.7.1998, σ. 32.

▼B

γ) τον αριθμό των σχετικών παρτίδων,

δ) το αντίγραφο όλων των ετικετών που εμφαίνονται στην συσκευασία του εν λόγω ελαίου,

ε) τα αποτελέσματα της ανάλυσης ή των άλλων κατ' αντιπαράσταση πραγματογνωμοσυνών στις οποίες εμφαίνονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και το όνομα και η διεύθυνση του σχετικού εργαστηρίου ή του εμπειρογνώμονα,

στ) ενδεχομένως, το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προμηθευτή του εν λόγω ελαίου, όπως δηλώθηκαν από την εγκατάσταση πώλησης.

4. Το σχετικό κράτος μέλος ενημερώνει τον προσφεύγοντα πριν από το τέλος του τρίτου μηνός που έπεται εκείνου της αιτήσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 2 για τον αριθμό αναφοράς αυτής και για τη συνέχεια που δόθηκε.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα στα οποία περιλαμβάνεται ένα σύστημα κυρώσεων για να διασφαλίσουν την τήρηση του παρόντος κανονισμού.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβαν για το σκοπό αυτό το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2003, καθώς και τις τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της εγκρίσεώς τους.

▼M3

Η Τσεχική Δημοκρατία, η Εσθονία, η Κύπρος, η Λεττονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Σλοβενία και η Σλοβακία ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα μέτρα που έλαβαν για το σκοπό αυτό το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2004, καθώς και τις τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων πριν από το τέλος του μηνός που έπεται εκείνου της εγκρίσεώς τους.

▼B

2. Για τις εξακριβώσεις των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν σύστημα έγκρισης των επιχειρήσεων, οι εγκαταστάσεις συσκευασίας των οποίων βρίσκονται στο έδαφός τους. Η έγκριση αυτή είναι υποχρεωτική για τις ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4.

Η έγκριση και ένας αλφαριθμητικός κωδικός αναγνώρισης χορηγούνται σε κάθε επιχείρηση που υποβάλλει τη σχετική αίτηση και η οποία πληροί τους ακόλουθους όρους:

α) διαθέτει εγκαταστάσεις συσκευασίας·

β) δεσμεύεται να συγκεντρώνει και να διατηρεί τα δικαιολογητικά στοιχεία που προβλέπει το κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 7·

γ) διαθέτει σύστημα αποθήκευσης που επιτρέπει τη διεξαγωγή ικανοποιητικού για το συγκεκριμένο κράτος μέλος ελέγχου της προέλευσης των ελαίων των οποίων προσδιορίζεται η καταγωγή.

Η σήμανση φέρει, ενδεχομένως, τον αλφαριθμητικό κωδικό αναγνώρισης της εγκεκριμένης επιχείρησης συσκευασίας.

3. Το κράτος μέλος μπορεί να συνεχίσει να θεωρεί ως εγκεκριμένες τις επιχειρήσεις που έχουν εγκριθεί για την ένδειξη της καταγωγής δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2815/98 και οι οποίες πληρούν τους όρους εγκρίσεως για την περίοδο εμπορίας 2001/02.

▼B

Άρθρο 10

Τα σχετικά κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή το αργότερο στις 31 Μαρτίου κάθε έτους, έκθεση που αφορά τις ακόλουθες πληροφορίες για το προηγούμενο έτος:

α) τις αιτήσεις εξακριβώσεως που ελήφθησαν σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2·

β) τις εξακριβώσεις που ασκήθηκαν και εκείνες οι οποίες διεξήχθησαν κατά προηγούμενες περιόδους και είναι στο στάδιο της διεξαγωγής·

γ) τις συνέχειες που δόθηκαν στις εξακριβώσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

Στην έκθεση πρέπει να εμφανίζονται αυτές οι πληροφορίες ανά έτος διεξαγωγής των εξακριβώσεων και ανά κατηγορία παραβάσεως. Ενδεχομένως, αναφέρονται ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν και οι προτεινόμενες βελτιώσεις για τους ελέγχους.

Άρθρο 11

Στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2815/98 η ημερομηνία «30 Ιουνίου 2002» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31 Οκτωβρίου 2002».

Άρθρο 12

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

▼M2

2. Εφαρμόζεται από την 1η Νοεμβρίου 2002.

Τα άρθρα 2 και 3, το άρθρο 5 στοιχεία α), β) και δ) και το άρθρο 6 εφαρμόζονται από την 1η Νοεμβρίου 2003.

Το άρθρο 5 στοιχείο γ), εφαρμόζεται από την 1η Νοεμβρίου 2004.

Το άρθρο 11 εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2002.

Εντούτοις, τα προϊόντα που έχουν νομίμως παρασκευαστεί και σημανθεί στην Κοινότητα ή έχουν νομίμως εισαχθεί στην Κοινότητα και τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την 1η Νοεμβρίου 2003 μπορούν να τεθούν στο εμπόριο μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων.

▼B

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.